

Trở lại khi tại Trung Quốc, Bộ trưởng Ngoại Quốc phòng Mỹ thăm Nhà Trắng.

Bộ trưởng Ngoại Quốc phòng Hoa Kỳ Leon Panetta (phải) trò chuyện với báo chí trên chuyến bay ngày 15/09/2012 trong khuôn khổ vòng công du Nhà Trắng, Trung Quốc, New Zealand. REUTERS/Larry Downing

Cuối tuần qua, Bộ trưởng Ngoại Quốc phòng Mỹ Leon Panetta lên đường công du ba nước châu Á-Thái Bình Dương là Nhà Trắng, Trung Quốc và New Zealand.

Nhiệm vụ của ông Panetta là giải thích với Bộ Kinh tế và Tài chính Hoa Kỳ chuyến hàng chi phí lớn sang châu Á không nhằm kích thích, ngăn cản sự trở lại của Trung Quốc vào lúc nước này đang chuyển giao thế hệ lãnh đạo.

Một khác, khi thăm Nhật Bản, ông Panetta muốn đưa ra một tín hiệu là Mỹ đang cố gắng giảm căng thẳng, và Washington vẫn luôn đứng bên cạnh đồng minh Tokyo trong bối cảnh đang có căng thẳng do tranh chấp chủ quyền biển ở Hoa Đông.

Chặng cuối trong vòng công du này, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ tới New Zealand để thảo luận với triền khai thà thuậ hậ p tác quân sự song phương để ký kết hậ i tháng Sáu và qua.

Trở lại qua điểm thoả hậ tin Bloomberg, ông Kenneth Lieberthal, một chuyên gia về Trung Quốc thuộc Học viện Brookings ở Washington, nhận thấy rằng, các lãnh đạo Trung Quốc lo ngại kế hoạch tăng cường sự hiện diện quân sự của Mỹ tại châu Á là nhằm khống chế ảnh hưởng của Bắc Kinh; và khuyến khích một số nước láng giềng của Trung Quốc, trong các hồ sơ tranh chấp chủ quyền ở Biển Đông và biển Hoa Đông.

Vào lúc Trung Quốc đang có một số chuyển giao quyền lực khó khăn, Bắc Kinh cho rằng sẽ can thiệp của Mỹ nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế của Trung Quốc với các nước láng giềng. Điều này giúp cho Hoa Kỳ bố trí lực lượng để tạo cân bằng trong khu vực.

Theo chiến lược quân sự, để có thông báo hậ i tháng Giêng năm nay, Hoa Kỳ sẽ bố trí 60% lực lượng hậ i quân của mình trong khu vực châu Á-Thái Bình Dương, từ nay đến năm 2020, thay vì 50% như hiện nay. Kế hoạch này đã được Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Panetta khẳng định nhân Hội nghị an ninh - Đới thoả Shangri-La, Singapore, đầu tháng Sáu và qua. Nhằm cân bằng lực lượng quân sự, Mỹ sẽ điều quân từ Nhật Bản đến Guam, luân chuyển một lực lượng thủy quân lực chiến ở phía bắc Úc, và có thể tới Philippines.

Tuy nhiên, ông Patrick Cronin, chuyên gia về châu Á ở Trung tâm An ninh mới của Mỹ tại Washington nói rằng, cái khó của ông Panetta khi giải thích chiến lược của Mỹ là không nên để cho Trung Quốc hiểu rằng chính sách của ông nhận của Bắc Kinh đã mang lại kết quả.

Bởi vì, dường như Trung Quốc đã tiếp nhận thông điệp « Thao quang dường như - nhìn mình chiếu rọi » mà Đồng Tiếu Bình đưa ra trước đây và tiếp thái độ quyết đoán, hung hăng trong các tranh chấp và chủ quyền biển ở các nước láng giềng. Chặng hậ n như Senkaku/Điếu Ngã, hay về điểm một giờ các tàu Trung Quốc và Philippines trong nhiệm vụ tuần tra, hậ i tháng Tới tiếp bãi

đá Scarborough hoặc với tàu Trung Quốc có thể cáp thăm dò dầu khí của tàu Việt Nam hơn năm ngoái.

Theo giới chuyên gia, việc Trung Quốc phát triển bộ máy quân sự cũng là một thách thức đối với chiến lược của Mỹ tại châu Á. Bộ Kinh đã cho thiêm kích tàng hình vào tháng Giêng năm 2011, cho tên lửa đối hạm DF-21. Do vậy, Hoa Kỳ đang có kế hoạch mở rộng lá chắn chống tên lửa trong khu vực, với sự tham gia của Nhật Bản và có thể cả Philippines.

Trước khi tới Trung Quốc, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ thăm Nhật Bản.

Cựu đô đốc hải quân Hoa Kỳ Dennis Blair cho rằng khi tham gia vào Tokyo với chiến lược cân bằng quân sự, ông Panetta sẽ phải giải thích quan điểm của Washington với đồng nghiệp của châu Á. Đồng thời, Bộ trưởng Quốc phòng Hoa Kỳ cũng tìm cách trấn an Nhật Bản rằng việc đưa máy bay Osprey V-22 của thủy quân lục chiến Mỹ tới các căn cứ Nhật Bản là an toàn.

Kết thúc vòng công du châu Á, ông Panetta sẽ tới New Zealand. Đây là lần đầu tiên kể từ 30 năm qua, một Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ tới thăm nước này.

Cùng với Úc, New Zealand là đồng minh lâu đời của Hoa Kỳ, thế nhưng, quan hệ quân sự song phương đã có nhiều thay đổi, kể từ năm 1985, khi Wellington thông qua một đạo luật cấm các tàu dùng năng lượng hạt nhân hoặc có trang bị vũ khí nguyên tử tới các cảng của nước này.

Ông Robert Ayson, giáo sư nghiên cứu chiến lược, thuộc đại học Victoria, Wellington nhận định, việc các quan chức Mỹ liên tiếp công du New Zealand « phản ánh mối lo ngại của Hoa Kỳ là Trung Quốc gia tăng ảnh hưởng trong vùng và Mỹ không muốn những bộ Trung Quốc » tới khu vực nam Thái Bình Dương.